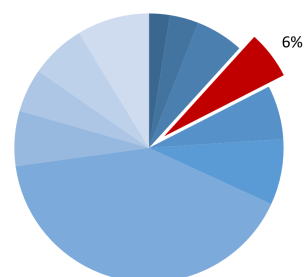

2.4 Programma 4 Economie

Taakvelden

- Economische ontwikkeling
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie

Lasten (100% = totale rekening)

2.4.1 Wat hebben we bereikt met het programma Economie?

Doel

Gorinchem is een economisch vitale stad, aantrekkelijk voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

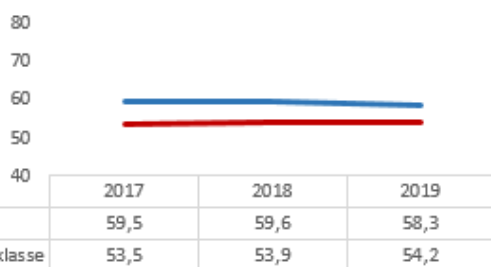
Vastgesteld beleid

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Gemeentelijke structuurvisie	2009
Strategie citymarketing	2017
Winkeltijdenverordening	2017

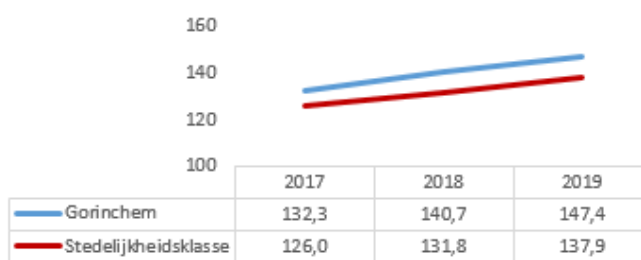
Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Eenheid	Resultaat	Soort
Functiemenging <i>Verhouding tussen woningen en banen</i>	B	in % 0=alleen woningen, 100=alleen banen		PI
Vestigingen van bedrijven	B	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar		PI
Waardering vestigingsklimaat gemeente	F	Score 1-10	Onbekend	ME
Waardering ondernemingsklimaat gemeente	F	Score 1-10	Onbekend	ME
Overnachtingen op camperplaatsen	F	Aantal per jaar	3.959	PI

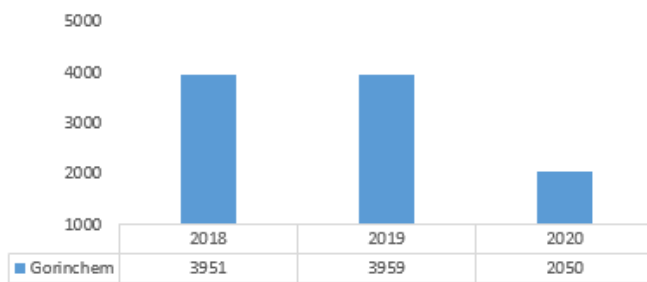
Functiemenging

Vestigingen bedrijven

Overnachtingen camperplaatsen

2.4.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Prioriteiten en aandachtspunten

Onderwerp	Toelichting prioriteiten
Verbetering vestigingsklimaat	Het jaar 2020 stond nadrukkelijk in het teken van de coronacrisis. Onze aandacht is dan ook in de eerste plaats uitgegaan naar het behouden en faciliteren van de bestaande bedrijvigheid. Daarvoor hebben wij onder meer extra geïnvesteerd in strategische bedrijfsbezoeken en in het intensiveren van het overleg met ondernemersverenigingen. De coronacrisis vroeg om maatregelen. Denk aan het kwijtschelden van terrashuur, het verlenen van uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen en het uitstellen van aanslagen zoals BIZ, markt- en staangelden. Het aantal faillissementen blijkt vooralsnog mee te vallen. Daarnaast hebben we in samenspraak met ondernemers (vertegenwoordigingen) diverse initiatieven opgepakt zoals het ontwikkelen en openen van ons Gorcumse lokale online winkelplatform en het vergroten van terrasoppervlakten. Er was aandacht voor matches van personeel vanuit de horeca naar de zorgsector, het opstarten van Whatsappgroepen voor diverse doelgroepen zoals horeca en retail om ondernemers snel en juist te informeren over corona-ontwikkelingen en hun vragen te beantwoorden. Om betrokken te blijven, hebben wij een ondernemerspeiling gehouden en hebben we een gemeentebrede adviesgroep in het leven geroepen, waarin naast de ondernemersverenigingen alle relevante stakeholders zijn vertegenwoordigd. In nauw overleg met deze adviesgroep hebben wij een re-activatieplan economie i.v.m. corona opgesteld bestaande uit stimulerende maatregelen. Voor uitvoering hiervan heeft de gemeenteraad de benodigde middelen vrijgemaakt. Uitvoering van de maatregelen vindt in 2020 en 2021 plaats.

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
Samenwerking ondernemers, overheid en onderwijs	Het Innovatie- en Afstudeercentrum (IAC) is de plek en het programma waarin scholen, ondernemers, Gorinchem en omgeving daadwerkelijk samenwerking met het bedrijfsleven aangaan. Het IAC is een plek van actieve ontmoeting en samenwerking tussen (onderwijs)instellingen op die campus en de regionale omgeving van die campus. Het IAC verbindt regulier onderwijs met leven lang ontwikkelen en is dus gelieerd aan regionale arbeidsmarktontwikkeling. Het IAC wil vanuit dat perspectief zoveel mogelijk het hele beroepsonderwijs omvatten. In samenwerking met regionale partners uit het onderwijs en bedrijfsleven wil IAC meer aanbieden dan de al aanwezige opleidingen en niveaus in Gorinchem. Door de Stuurgroep IAC, bestaande uit bestuurders van scholen, bedrijfsleven (IKG en WeTech) en gemeente is gestart met opstellen van een businesscase IAC die wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Daarnaast werken ondernemers, overheid en onderwijs vanuit Gorinchem, Vijfheerenlanden en Molenlanden samen binnen het netwerk Werkbedrijf RAP. Ook vakbonden, Avres en UWV zijn aangesloten op dit netwerk. Doel is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt richting werk te begeleiden.

Onderwerp	Toelichting aandachtspunten
DOE-agenda	<p>Vanuit het landelijke programma Perspectief op Werk is de DOE-agenda opgesteld. De DOE-agenda omvat vijf projecten/aandachtsgebieden om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk te begeleiden: de School it Yourself (SitY) Academy, uitbouwen van digitaal platform WIJIJ, peer to peer connection, instroom van statushouders in de zorg en het versterken van werkgeversdienstverlening.</p> <p>Vanwege de coronacrisis heeft een aantal projecten vertraging opgelopen, omdat door beperkende maatregelen geen fysieke trainingen konden worden opgestart. De Sity Academy is inmiddels opgericht. In de beroepentuin kunnen deelnemers achterhalen bij welk (technisch) beroep hun hart ligt. In 2020 hebben de eerste zeven deelnemers van de SitY Academy een Electra-certificaat behaald. Het project uitvoeringsplan Werkgeversdienstverlening is inmiddels ook afgerond. Dit uitvoeringsplan is in januari 2021 in de besluitvormingsroute van de arbeidsmarktregio gebracht. Tenslotte is ook het project scholings-/opleidingsmodule WIJIJ afgerond. Deze module is aan het digitale matchingsplatform toegevoegd en daartoe is een samenwerking aangegaan met H!ve, een “start-up-project”, dat net als WIJIJ door het ministerie van SZW als (vernieuwend) voorbeeldproject is geclassificeerd bij subsidieverlening.</p>
Economische visie	<p>In 2020 zijn wij gestart met de opstelling van een economische visie die medio 2021 gereed moet zijn. In deze visie zullen wij aangeven hoe met de nieuwe economische realiteit wordt omgegaan. Hiervoor gaan we uit van eigen kracht, trends en ontwikkelingen als de next economy en ontwikkelingen in regio's rondom Gorinchem. We werken nauw samen met onze partners in de regio. Zo is input voor de economische visie onder meer afkomstig uit het regionale onderzoek naar economische kansen voor de regio AV. Dit traject vond plaats als uitwerking van de Regionaal Maatschappelijke Agenda door de gemeenten Gorinchem, Vijfheerenlanden en Molenlanden. Ook hebben onze adviseurs een economisch profiel van de gemeente Gorinchem opgesteld. De uitkomsten van beide rapporten zijn aan de gemeenteraad gepresenteerd en vormen de basis voor de economische visie en ambitie en de daaruit voortvloeiende beleidslijnen en het actieprogramma.</p>
Digitale bereikbaarheid	<p>In 2019 is het verzoek van E-fiber ontvangen om een gesprek aan te gaan om woningen in Gorinchem ook aan te sluiten op glasvezel. In 2020 is onderzocht welke partij Gorinchem het beste kan verglazen. Er is onderzoek gedaan naar de randvoorwaarden van de partijen om te bezien wie de meest gunstige voorwaarden biedt. De planning is dat er in 2021 een overeenkomst gesloten wordt met een partij.</p>

Reguliere taken

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
Toerisme	<p>We hebben ingezet op het verwerven en behouden van een stevige (strategische) positie in (boven) regionale samenwerkingsverbanden.</p> <p>Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) We nemen deel aan het Pact van Loevestein, een initiatief van de Provincie Gelderland. Hiermee zijn we aangehaakt bij de nominatie voor UNESCO-werelderfgoed van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In verband met corona is de beoordeling die in 2020 plaats zou vinden tot nader order uitgesteld. Samen met andere waterliniegemeenten hebben we gezamenlijk opdracht aan Utrecht Marketing gegeven voor uitvoering van de marketing en promotie rondom de Nieuwe Hollandse Waterlinie, borgen we planologische bescherming ervan en denken we gezamenlijk na over opgaven zoals de energietransitie en het effect ervan op het waterlinielandschap.</p> <p>Stichting Vestingdriehoek We maken onderdeel uit van een toeristisch samenwerkingsverband tussen de vestingsteden Gorinchem, Zaltbommel en Woudrichem en Loevestein en Fort Vuren. In dit verband zetten we ons gezamenlijk in voor het bereiken van een grotere economische spin-off en verwerven we een sterkere positie in (boven)regionale samenwerkingsverbanden, zoals de Nieuwe Hollandse Waterlinie, NL Delta en de Dutch Delta Cruise Port. In 2020 is het lokale linieverhaal van de Vestingdriehoek uitgewerkt in een online marketingstrategie. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor het organiseren van de Vestingdriehoekdagen in 2021 met het thema Hugo de Groot. In verband met corona heeft het bestuur besloten om de Vestingdriehoek dagen te verplaatsen naar 2022. Het thema is onder andere het Rampjaar 1672. Er is gestart met voorbereidingen voor een kleinschaligere kick-off op de oorspronkelijke datum, als aanloop naar de Vestingdriehoekdagen in 2022.</p> <p>NLDelta Biesbosch Haringvliet Verschillende organisaties in het gebied tussen Loevestein en de Haringvlietsluizen werken samen om deelgebieden aan elkaar te verbinden waarbij de focus ligt op natuur, water, cultuur, cultuurhistorie en economie. In 2020 is een intensief traject doorlopen om te komen tot een aanvraag voor de status Nationaal Park Nieuwe Stijl, inclusief governance- en financieringsvoorstel. In 2021 wordt hier de laatste hand aan gelegd en wordt het besluitvormingsproces doorlopen.</p>
Detailhandel	<p>Als onderdeel van een bredere visie op de toekomst van de binnenstad werken we in samenwerking met alle relevante partijen actief aan een toekomstgericht beleid voor de detailhandel. Centraal hierbij staat het op peil houden van een aantrekkelijk winkelgebied. Samen met de Stichting Binnenstadsmanagement is een proces in gang gezet om het overschot aan winkelmeters te verminderen. Centraal hierbij staat transformatie van leegstaand winkelvastgoed. De trekkersrol berust hierbij bij de vastgoedeigenaren, als gemeente stimuleren en faciliteren we dit proces. Vanwege corona zijn de nodige maatregelen getroffen om bezoekers een veilig gebruik van winkellocaties te bieden.</p>
Gorinchem Citymarketing (GCM)	<p>Met de stichting Gorinchem Citymarketing (GCM) is een dienstverleningsovereenkomst gesloten. GCM verzorgt de operationele citymarketing en laat in haar opdracht de VVV-diensten uitvoeren. Als gevolg van corona heeft GCM haar marketingactiviteiten in 2020 extra gericht op ondersteuning van de detailhandel en horeca via 'Kooplokaal', waarmee deze ondernemers online vindbaar zijn. Daarnaast is de samenwerking tussen Riveer, GCM en de VVV geïntensiveerd. In dit kader heeft onder andere een pilot plaatsgevonden met een mobiel informatiepunt, zodat tijdens evenementen bezoekers door een enthousiast team van vrijwilligers</p>

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
	van informatie konden worden voorzien bij de steiger van Riveer. Het voornemen is om deze pilot in 2021 voort te zetten en mogelijk uit te breiden naar meer locaties.
Regionaal Maatschappelijke Agenda	Ook in 2020 werkten we in de Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA) mee aan de opgaven maritieme (maak)industrie, vrijetijdseconomie en bedrijventerreinen. Voor het programma Economie is het realiseren van de overeenkomst 'Maritiem Onderwijs', die is getekend door vertegenwoordigers van regionale overheid, onderwijs en ondernemers, belangrijk. De onderwijspartijen Gilde Vakcollege Techniek, ROC Da Vinci College en de STC Group hebben een doorlopende leerlijn ontwikkeld van vmbo naar mbo en waar mogelijk hbo in het regionaal regulier onderwijs. De opgaven maritieme (maak)industrie en bedrijventerreinen zijn samengevoegd tot een brede economische opgave. We hebben in 2020 gezamenlijk het traject afgerond met als werktitel 'economische kansen benutten voor een sterke regio AV'. De belangrijkste kansen en uitdagingen voor de regionale economie, bedrijventerreinen en buitengebied hebben we beoordeeld op: eigen kracht, trends en ontwikkelingen van de next economy en de ontwikkelingen in regio's rondom Gorinchem en de AV. Dit traject heeft drie scenario's opgeleverd voor een toekomstige economische koers. Deze koers wordt in 2021 verder uitgewerkt. In 2020 zijn voor de opgave Vrijetijdseconomie nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt voor de komende jaren. Hierbij ligt de focus op afstemming en onderlinge vertegenwoordiging. Er wordt specifiek gekeken naar de thema's Oude en Nieuwe Hollandse Waterlinie, het Groene Hart, fiets-, wandel- en vaarroutes, verbinding en toegankelijkheid van toeristische voorzieningen en riviercruisevaart.

2.4.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2019	Begroting primitief 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaar- rekening 2020	Verschil
TV31 Economische ontwikkeling	575	301	831	331	499 V
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.064	9.151	9.271	7.686	1.585 V
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	27	24	24	20	4 V
TV34 Economische promotie	619	788	543	545	2 N
Lasten Economie	5.284	10.264	10.668	8.581	2.087 V
TV31 Economische ontwikkeling	13	0	0	0	0 V
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.517	9.011	9.132	9.541	409 V
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	159	183	183	177	6 N
TV34 Economische promotie	10	0	0	0	0 V
Baten Economie	2.699	9.194	9.315	9.719	403 V
Totaal saldo van baten en lasten	-2.585	-1.070	-1.353	1.138	2.490 V
Stortingen reserves	990	0	0	0	0 V
Onttrekkingen reserves	990	50	50	50	0 V
Resultaat	-2.585	-1.021	-1.303	1.187	2.490 V

TV31 Economische ontwikkeling

Er is een re-activatieplan corona van € 500.000 ingesteld. Dit betreft een pakket aan stimulerende maatregelen waardoor we als gemeente zo goed mogelijk kunnen omgaan met de effecten van de coronacrisis op onze economie en onze ondernemers hierbij kunnen ondersteunen, faciliteren en stimuleren. Dit budget is in 2020 nog niet aangesproken en het voorstel is dan ook om deze middelen via bestemming jaarrekening resultaat 2020 beschikbaar te stellen in 2021. Het bedrag van € 500.000 is om meerdere redenen in 2020 niet aangewend. € 75.000 is geormerkt voor de verkleining van het kernwinkelgebied en was bedoeld voor het vervolg op een lopend vooronderzoek. Dit vooronderzoek is nu afgerond, waardoor het vervolgtraject nu kan worden gestart. De € 200.000 voor het

innovatiefonds zijn niet aangewend in 2020 omdat we als gemeente samen met andere partijen werken aan het opzetten van een platform voor regionale innovatie en ondernemerschap. Dit krijgt in 2021 zijn beslag. Voor Sociaal ondernemerschap, de voucherregeling en het initiatievenfonds zijn eind 2020 nadere regelingen opgesteld welke op 15 januari 2021 zijn opengesteld voor ondernemers om aanvragen in te dienen. Voor het initiatief "klaar voor de start na corona" is € 50.000 geormerkt. Een bedrag van € 50.000 is nog niet concreet geormerkt.

TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Onder dit taakveld vallen de grondexploitaties Groote Haar en Oost II. De exploitatie van Groote Haar is verliesgevend. De verlaging van de rentekosten voor dit project heeft, door de lange looptijd en hoge boekwaarde, een positief effect op het verwachte resultaat. Daar tegenover staat een verhoging van het budget voor civieltechnische werkzaamheden volgend uit actualisatie van de ramingen. Per saldo is er een verbetering van het resultaat van de grondexploitatie Groote Haar, waardoor de gevormde verliesvoorziening met € 1,2 mln. vrijvalt. De grondexploitatie Oost II heeft in 2020 een tussentijdse winstneming van € 0,8 mln. Dit bedrag maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Een geplande grondverkoop van € 5 mln. is in 2020 gerealiseerd. In de paragraaf Grondbeleid en Vastgoedbeleid van deze Jaarstukken wordt het resultaat van de grondexploitaties nader toegelicht.

Investerings (bedragen x € 1.000 V = Voordeel en N = Nadeel)	Budget	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Citymaking 2019 en 2020	200	0	0	0	200 V	nee
Stadspromotie	310	28	5	33	277 V	nee
Vestingplan 2019	0	1	-1	0	0	ja
Totaal Lasten	510	29	4	33	477 V	
Baten						
Avelingen Oost uitvoering 2020	0	0	-15	-15	15 N	ja
Totaal Baten	0	0	-15	-15	15 N	
Totaal investeringen	510	29	19	48	462 V	

Stadspromotie en Citymaking 2019 en 2020

De uitvoering heeft de afgelopen jaren vertraging opgelopen, omdat een meer integrale aanpak nodig was. Zo dient op het vlak van informatievoorziening op invalsweegen draagvlak en overeenstemming gevonden te worden bij alle betrokkenen. Ook worden activiteiten afgestemd op de maatregelen die voortvloeien uit de mobiliteitsvisie, welke in 2020 is vastgesteld. Naar verwachting worden de maatregelen in het kader van de stadspromotie en Citymaking in 2021 verder te hand genomen. Het budget is toereikend voor de beoogde investeringen.

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	
St. Binnenstadsmanagement Gorinchem	74
Stichting BIZ Hartje Gorinchem	129
Stichting Hendrick Hamel Foundation	45
Stichting Vesting3hoek	10

2.4.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Regio AV
- C.V. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Schelluinen (ROM-S), Beheer B.V. ROM-S
- Stichting Binnenstadsmanagement Gorinchem